

hi afegim que el lèxic és relativament migrat i el ritme és imperceptible, ens adonem que el conjunt és massa lleuger per a bastir una obra digna. Dins el contingut de l'obra del poeta el llibre només és un pas, segurament. Dins l'àmbit català, el fet que es tracti d'un premi "Carles Riba" em sembla més greu. Pot significar l'inici d'una crisi.

(1) **Per a un duc Bach escriví música d'orgue a Weimar**, Josep Elies. Barcelona, 1971. Edicions Proa.

(2) **Setembre 30. Marta Pesarrodonà**. Barcelona, 1969. Edicions Ariel.

ELS SETANTA-CINC ANYS DE JOSEP PLA

G. B.

Sembla que les publicacions del país s'han volgut fer ressò dels setanta-cinc anys de Josep Pla —la data ha coincidit amb l'edició del volum XX de l'Obra Completa, "Les Hores"— i s'han omplert uns quants papers parlant d'un o altre aspecte de l'escriptor de l'Empordà. Per aquest motiu el setmanari "Destino" ha publicat una entrevista a Josep Pla i un article crític de la seva obra, excel·lents treballs però insuficients per a parlar del millor assagista que hi ha a Catalunya. Inicialment, el fet és paradoxal, com ho és que la revista "Serra d'Or", que omple tantes planes amb comentaris d'escrits menors, no hagi dedicat més espai a parlar de l'obra de Pla. A més, la crítica en general es limita a repetir l'anàlisi que J. Fuster va fer al pròleg a l'Obra Completa, al volum I, el **Quadern Gris**. Per això trobem excel·lents, però que no basten, l'article de J. M. Castellet i l'entrevista de M. Roig, i ens sembla que el buit que en algunes ocasions es fa a l'obra de Pla en diferents publicacions catalanes és més fruit d'unes posicions inicials que d'una veritable opinió racionalista.

14 FORMALISME I REALISME DE BERTOLT BRECHT

G. B.

Dins el món literari català cauen i s'alcen amb gran facilitat els herois i els antiherois. L'any

1963, arran de l'estrena a Barcelona de l'**Opera de Tres Rals**, de Bertolt Brecht, al Palau de la Música Catalana, tot el plegat de lletraferits parlaren de Brecht com del remei que ens trauria de la letargia teatral que es vivia. Va ésser un temps en què pronunciar la paraula Brecht, o distanciament, o realisme socialista, calia perquè altrament hom demostrava estar al marge del veritable teatre.

Ara, nou anys més tard, quan el mateix Brecht ha caigut pel camí de la davallada, s'han editat un conjunt d'articles d'aquest autor que, traduïts com a **Formalisme i Realisme** (1), es publicaren a la revista "Das Wort", feta pels escriptors alemanys exiliats a Moscou. En el conjunt d'aquests papers es pot trobar la constant preocupació de Brecht a ésser didàctic i alhora donar unes bases per a analitzar l'estructura de la novel·la realista burgesa, en particular l'obra de Balzac. Inicialment, potser, el llibre passarà desapercbut. El fet no hauria de crear cap mena de neguit. Sens dubte que la cultura queda allunyada de les modes passavolants que, en general arribades de França, fan una curta estada entre nosaltres. I sortosament l'obra de Brecht encara resulta eficaç per a incorporar a la nostra cultura algun dels seus trets més característics.

(1) Bertolt Brecht, "**Formalisme i Realisme**", Edicions 62. Barcelona 1972.